

Een jaar Platform Ontwerpers

Samen analyseren, argumenteren, presenteren

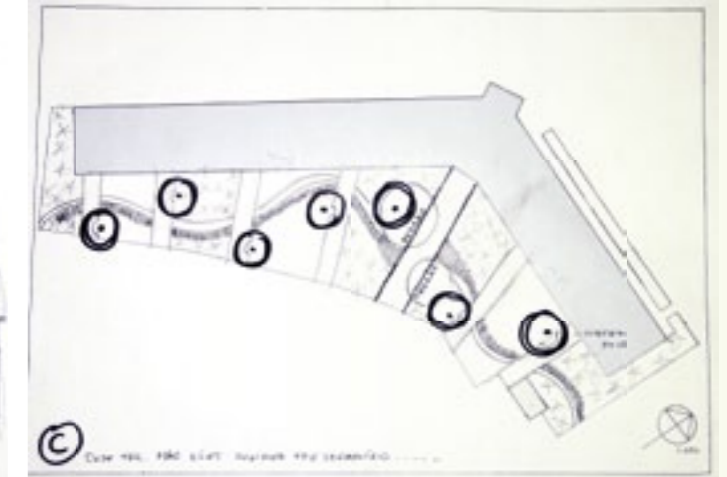
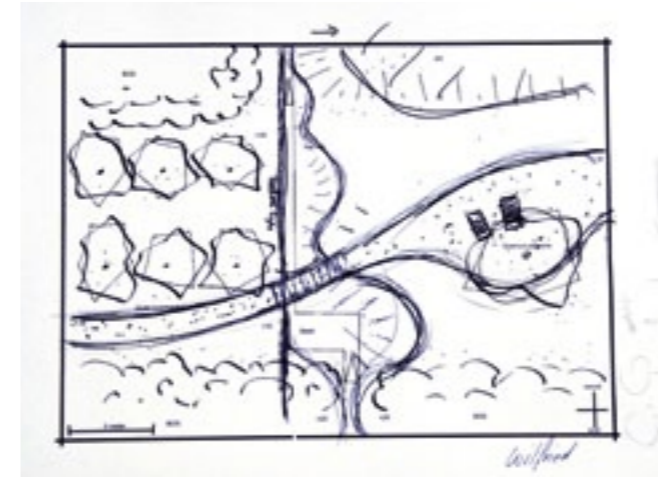
Terugkijkend op de resultaten van het eerste jaar Platform Ontwerpers constateert VHG dat de reeks bijeenkomsten al verschillende hoogtepunten kende. Er was de fascinerende ontmoeting met tuin- en landschapsarchitect Pieter Buys, die door zijn zeer persoonlijke verhaal over zijn leven en werk een zaal vol ontwerpers en ontwerpende hoveniers in volle concentratie wist te brengen. Een andere avond ging alle aandacht uit naar tuin- en landschapsarchitect Hans Veldhoen, die bescheiden maar boeiend wist te vertellen over zijn samenwerking met de legendarische Mien Ruys en over zijn eigen inzichten als ontwerper. Beide avonden waren voor de aanwezigen zowel sociaal als vakinhoudelijk zeer interessant en leerzaam. Smullen voor de ontwerpgeest.

Door Michel Lafaille

De bijeenkomsten bieden een informatief en leerzaam ontmoetingsplatform

Door de verhalen van deze twee senioren uit het vakgebied werd duidelijk hoe veranderlijk het ontwerpwerk nog was in het midden van de 20ste eeuw, enerzijds een zoektocht naar opdrachtgevers en anderzijds het ontwikkelen van een

ontwerpdiscipline. De ontwerper van vandaag plukt wat dat betreft de vruchten daarvan, maar beseft nog te weinig de route die er in het vak is ingezet, de traditie van waaruit gewerkt kan worden.

Tijdens de bijeenkomsten ontwerpen deelnemers zelf een tuin

Opzet

Toch zijn ontwerpers en ontwerpende hoveniers samengekomen om vooral veel te leren, elkaar te ontmoeten en gedachten en kennis uit te wisselen. Meer en meer ontstaat het besef in ontwerpland dat men uit het isolement moet treden waarin een ontwerper per definitie wordt gedwongen, de eenzame wereld van de tekentafel. Daardoor is de opzet van de bijeenkomsten ook zo'n groot succes, want of er nou een gastspreker is die wordt geïnterviewd of er is een workshop-avond waarin gewerkt wordt, altijd is er op het Platform de gezamenlijke maaltijd, de koffie en de borrel na. Kortom, de helft van de tijd wordt besteed aan praten, praten, praten. 'Hoe doe jij dat?... Nou heb ik toch een opdracht die... Ken jij iemand met ervaring op het gebied van... Zou jij dat ook zo doen?... Weet jij de prijs van?...' De vertrouwde visitekaartjes gaan over tafel, telefoonnummers wisselen, afspraken volgen.

Workshop

Naast het 'leren van de meesters' heeft het Platform om de andere keer de vorm van een workshop, waarin een (summiere) ontwerp-opdracht wordt gewerkt. In kleine groepjes werkt men met een vijftal collega's aan het schetsmatig oplossen van een vraagstelling. Het gaat hierbij niet zozeer om een mooi ontwerp of om een kleurrijke tekening af te leveren, neen, juist niet. De essentie van deze werkvorm is om met elkaar tot een bepaalde oplossing te komen voor een ingewikkeld vraagstuk. Immers,

in de praktijk moet men bij complexere opdrachten ook samenwerken met andere partijen, groendiensten, schoolbesturen, ambtenaren, hoveniers, bouwarchitecten en zo voort. Dan is de relatie niet meer 1 op 1 met de opdrachtgever (tuinbezitter). Het komt er dan op aan om de eigen ideeën achter het ontwerp zo helder mogelijk aan de anderen te presenteren (in woord en beeld), maar daarnaast ook kennis te nemen van de gedachten van een ander en daar juist op in te spelen. Want een idee van een collega kan jou immers aanzetten tot een nog beter idee waar je eerst zelf (en die collega ook niet) op gekomen zou zijn.

Organische lijnen

De twee opdrachten waar tijdens de Platform-bijeenkomsten aan gewerkt is, waren zeer verschillend van aard. De eerste was een landelijke tuin waar bepaalde elementen aan moesten veranderen, de tweede was een grote voortuin van een flatgebouw, gelegen midden in een wijk. Michel Lafaille die de avonden leidde en evalueerde, gaf de nodige uitleg over de opdracht maar plaatste die ook in een grotere context met zelfs enig historisch perspectief. Na anderhalf uur samenwerken en discussiëren wees elke groep een representant aan die de gemaakte schets moest uitleggen aan de andere aanwezigen. Daarop volgde telkens een korte gedachteswisseling en een conclusie. Op het eind van de avond kwam het totaal aan bod en werden enkele opvallende aspecten extra uitgelicht.

Zo was bijvoorbeeld heel treffend het terugkerend gebruik door de meesten van organische lijnen en vormen om iets 'natuurlijks' aan te duiden. Iedereen was verbaasd hoe zeer dit onbewust in het tekenproces bleek te zijn ingeslopen.

Duidelijk zijn

Diverse groepen gaven aan hoe inspirerend zij het samenwerken vonden. Niet bij allemaal was het direct een succes, maar iedereen gaf achteraf wel aan dat ze inzagen dat een goede samenwerking de nodige helderheid behoeft. Leren jezelf duidelijk te maken is een belangrijk leerproces voor elke ontwerper. Niet alleen verbaal naar anderen, maar ook schetsend naar jezelf toe. Zelf begrijpen wat men bedoelt is immers de basis voor goede communicatie met anderen. Daar kan een ontwerp alleen maar beter van worden. Daar kwamen natuurlijk de woorden van Buys en Veldhoen weer naar voren: 'wees helder en blij eenvoudig' en 'een goed ontwerper moet nederig zijn en dienstbaar'.

Toekomst

De werkgroep die verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de Platformbijeenkomsten wil op de ingeslagen weg verdergaan. Ook luistert de werkgroep nauwkeurig naar de behoeften en noden die de leden kenbaar maken. Alle vijf de avonden zijn door deelnemers als cum laude beoordeeld. Voor het najaar 2011 staan op woensdag 5 oktober en woensdag 23 november al nieuwe bijeenkomsten gepland. ■